

Kriminalistické učení o oběti trestného činu

Abstrakt

Předkládaná diplomová práce se věnuje učení o obětech trestných činů. Cílem této práce je představit nauku o obětech zvanou viktimologie se zaměřením především na viktimologii kriminalistickou. Tato práce je rozdělena do čtyř velkých kapitol. První kapitola je věnována viktimologii obecné a vykládá stěžejní pojmy tohoto oboru, přičemž klade důraz na jejich kriminalistické užití. Tato kapitola dále pojednává o postavení a zařazení tohoto vědního oboru mezi obory ostatními, poskytuje stručný historický vhled do vývoje této disciplíny, a nakonec představuje způsoby péče o oběti trestných činů. Kapitola druhá je zaměřena na problematiku oznamování trestných činů z pohledu oběti. Nejprve se zabývá vnitřními procesy, kterými oběť po primární viktimizaci prochází, dále uvádí faktory, které oběť motivují či odrazují od učinění oznámení, a to včetně možných obav oběti ze sekundární viktimizace. Třetí kapitola pojednává o roli oběti v rámci vyšetřování trestných činů, a to především při provádění vyšetřovacích úkonů. Podrobně je rozebrán zejména výslech oběti a jeho specifika z pohledu kriminalistického, psychologického a trestněprávního, dále rekognice a konfrontace. Dále se tato kapitola rovněž věnuje otázce znaleckého zkoumání věrohodnosti oběti a jeho sporné relevanci a představuje některé zásady pro jednání orgánů činných v trestním řízení s obětí. Čtvrtá kapitola se zaměřuje na oběti vybraných násilných trestných činů, a sice oběti vražd, sexuálních trestných činů a loupeží. V této kapitole je představeno vyšetřování těchto trestných činů z pohledu kriminalistické taktiky a metodiky. Jsou zde vyzdviženy kriminalistické, psychologické a statistické poznatky o oběti, které mohou potenciálně pomoci při objasňování těchto trestných činů.

Díky interdisciplinárnímu charakteru tohoto vědního oboru jsou kriminalistické poznatky o obětech trestných činů v této práci obohaceny o poznatky z dalších vědních disciplín, zejména z kriminologie, psychologie a trestního práva.

Klíčová slova: kriminalistika, viktimologie, oběť